

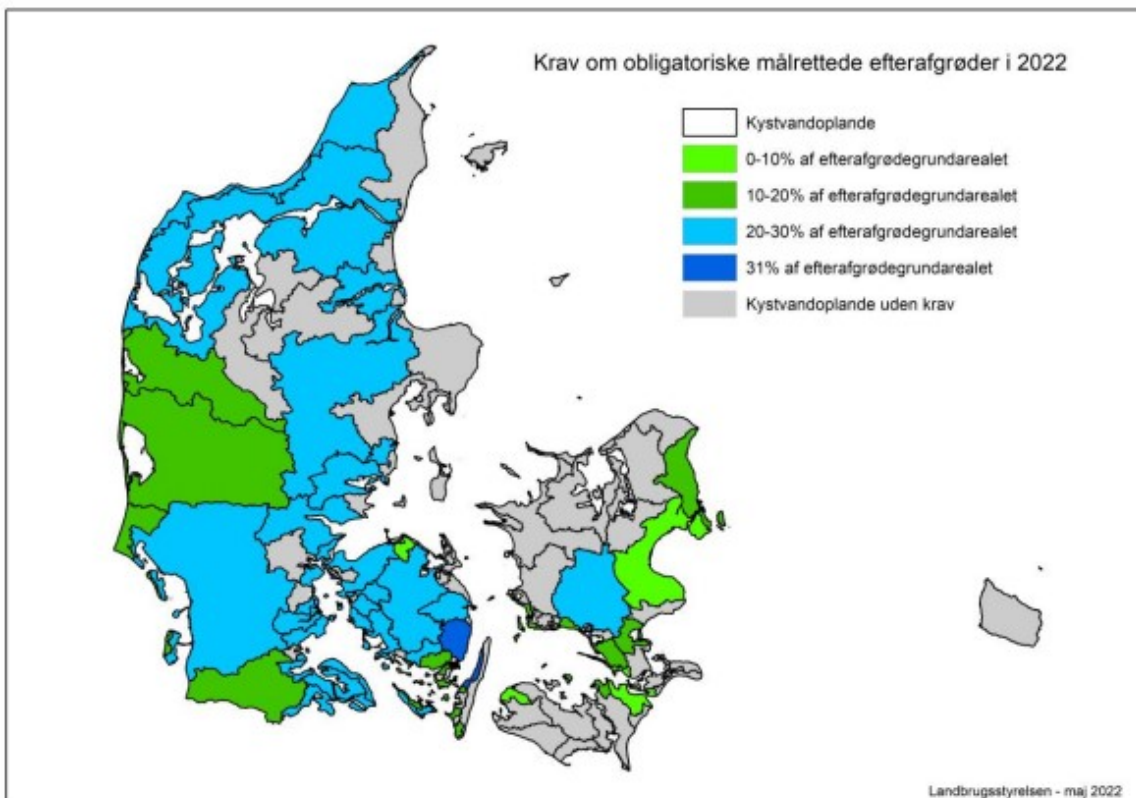
Høringssvar

Tak for muligheden for at komme med høringssvar til Vejledning om obligatoriske, målrettede efterafgrøder i planperioden 2022/2023

Formålet med krav om obligatoriske, målrettede efterafgrøder er, at der i planperioden 2022/2023 etableres efterafgrøder eller alternativer i de kystvandomlande, hvor indsatsbehovet ikke er opnået efter gennemførelsen af den frivillige ordning, der er fastlagt i bekendtgørelse nr. 131 af 26. januar 2022 om tilskud til kvælstofreducerende virkemidler m.v.

Kravene om obligatoriske målrettede efterafgrøder 2022 fremgår af nedenstående kort. Sammenholdes dette kort med tidligere planperioders kort, fremkommer et meget uskønt billede, der tyder på, at forskerne reelt ikke ved, hvad de skal gøre. Der mangler en holistisk forståelse af samspillet mellem jordbunds-organismernes udveksling af kvælstof med atmosfæren, plantevæksten og klimaet. En forståelse, der ikke er opnået i selv de mest avancerede computerprogrammer, som anvendes.

Dette er en reel problemstilling, fordi de opstillede, politiske mål er uopnåelige på grund af, at vintrene bliver varmere, samt at både nedbørsmængder og grundvandsstand er stigende - og ikke mindst fordi politikken med de målrettede efterafgrøder er et videnskabeligt fejlskud.

Bæredygtigt Landbrug anser de obligatoriske målrettede, efterafgrøder for at resultere i øget udvaskning af kvælstof i forårsperioden, hvor afstrømningen er størst. Dette ses af grafikken sidst i vores høringsvar

Resultatet af de målrettede efterafgrøder kan måles i dag. Mens vintersæden vokser og optager kvælstof gennem en mild vinter, ligger markerne golde og udsatte for udvaskning af kvælstof i perioden fra de målrettede efterafgrøder er nedvisnet efter frost eller på anden måde destrueret, og frem til vårsæden optager kvælstof i midten af maj. Bæredygtigt Landbrug havde forudset det, for naturligvis vil en mark uden en voksende afgrøde være udsat for udvaskning på grund af jordens naturlige kvælstofindhold, og nu kan vi desværre konstatere, at denne forudsigelse holder stik.

Siden 2004 har reguleringen kostet samfundet og landbruget milliarder. Først fordi der i en lang årrække frem til 2015 var lave gødningskvoter, der efterhånden medførte, at afgrøderne fik så lavt et proteinindhold, at udlandet ikke ville købe dansk korn. På grund af det varmere klima, den øgede nedbørsmængde og især den dermed forøgede grundvandsstand, havde disse reduktioner ingen effekt på afstrømningen af kvælstof til de kystnære vandområder.

I 2015 kom så Landbrugspakken, der fra 2016 hævede gødningskvoterne, så bl.a. kornets proteinindhold blev højt nok til, at f.eks. udlandet atter efterspurgte dansk korn. Den politiske pris var de målrettede efterafgrøder, der bl.a. ville erstatte vintersæd på udsatte arealer.

De målrettede efterafgrøder flytter kort sagt udledning af kvælstof fra efteråret, hvor det ikke betyder noget, til udledning i februar, marts og april, hvor det visse steder kan være en økologisk bombe. Dertil kommer, at efterafgrøder kan medføre større klimaaftryk i form af lattergasudledning, end vintersæd er i stand til.

Bæredygtigt Landbrugs forslag

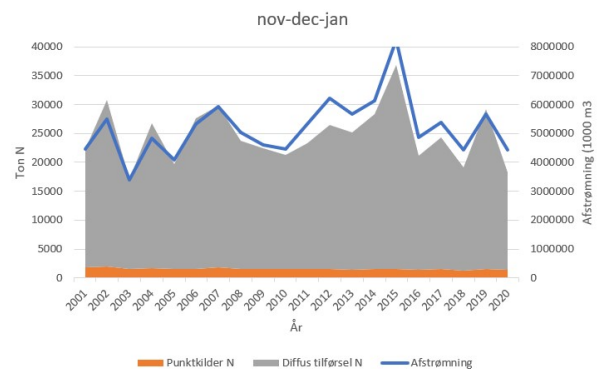
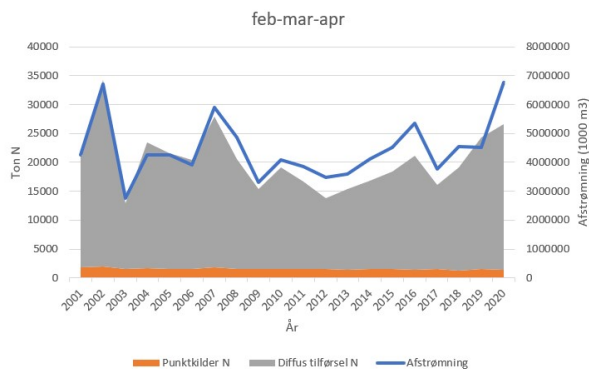
Lad os straks få stoppet de målrettede efterafgrøder og genindført kravene om minimum 65 % grønne marker, der i henhold til Novana-overvåningen virkede pænt frem til 2004. Der bør fortsat være fokus på efter- og mellemafgrøder, hvor de kan gøre nytte, uden at det betyder et reduceret areal med vintersæd, men lad placeringen være op til landmændene. Det er enkelt og ubureaukratisk – og det virker.

I vores optik er 18 års offentlig kvælstofregulering dumpet med et brag. Både miljø- og klimamæssigt. Efterafgrøder der efterfølges af vårsæd, har tilsyneladende en større udledning af lattergas end vintersæd.

Kvælstofreguleringen er siden 2004 i dén grad også dumpet økonomisk – først på grund af lavere værdi af afgrøderne frem mod 2015, dernæst det fejlslagne krav til målrettede efterafgrøder, der efterfølges af vårsæd, som giver mindre udbytte og ringere kvælstofudnyttelse i forhold til vintersæd.

(Herunder Bæredygtigt Landbrugs grafik med data hentet fra Novana-overvågningen)

Nedbørnsnormaliseret afstrømning af kvælstof. De målrettede efterafgrøder har flyttet udledningen af kvælstof fra nov-dec-jan til feb-mar-apr siden 2016.

Med venlig hilsen

Bæredygtigt Landbrug

Jens Lund Pedersen

Cand. Agro.

Faglig konsulent